

cantiga (1951), primeiro libro da editorial Galaxia e que desde ediciones posteriores pasaría a denominarse *Cancioneiro popular galego*, onde recolle unha escolma de cantares populares tradicionais precedida dun amplo prólogo do autor que é a mostra máis dilatada da súa prosa en lingua galega; *Da miña zanfona* (1954), dez poemas de elevada técnica literaria e ós que nas *Obras completas* de Bos Aires lle engadiu trece composicións novas; *Versos de alleas terras e de tempos idos* (1955), traduccións e paráfrases de textos poéticos clásicos ou modernos operando en moitas ocasións sobre versións noutras idiomas; a peza teatral *Macías o namorado* (1956); *Ofrenda das fadas no portal de Belén* (1958) e mais *Samos* (1958), derradeira obra publicada en vida e que consiste nun poema épico-didáctico de inspiración relixiosa centrado na descripción da vida da abadía benedictina e que quizais constitúía unha das obra cumio na poesía descriptiva. Postumamente, ademais das *Obras completas* xa mencionadas, viu a luz *Romaxes da Franqueira con mais o Romance i o diálogo do mouro i o cristiano* (1974), e áinda algunas composicións soltas en xornais ou libros de homenaxe.

BIBLIOGRAFÍA

Vid., AT, CC, GEG, MF

Alonso Montero, X., “Prólogo” en Cabanillas, R., *Obra completa I*, Madrid, Akal, 1979.

Alonso Montero, X., “Seis escolios para entendermos un libro de Cabanillas” en Cabanillas, R., *Da terra asoballada*, Madrid, Akal, 1976.

Carballo Calero, R., *Libros e autores galegos. Século XX*, A Coruña, Fundación Barrué, 1982.

Fernández del Riego, F., “Bibliografía de Ramón Cabanillas”, *Boletín de la Real Academia Gallega*, tomo XXIX, A Coruña, 1961.

Rabunhal, H., *Textos e contextos do teatro galego, 1671-1936*, Santiago, Laioveneto, 1994.

Varela Jácome, B., “La versificación de Ramón Cabanillas”, *Cuadernos de estudios gallegos*, tomo XX, Santiago, 1965. VV. AA., *¡A nosa terra é nosa! de unha poesía de Ramón Cabanillas. Homenaxe no centenario do seu nacemento*, Ed. Libro de Oro, Vigo, 1976.

VV. AA., *Grial* 54, 1976.

VV. AA., *Homenaxe a Cabanillas no centenario do seu nacemento*, Santiago, 1977.

VV. AA., *Ramón Cabanillas. Camiño adiante*, A Nosa Terra, Vigo, s. d.

CABARCOS SUÁREZ, CELESTINO

(Alaxe-Valadouro, 1883; ¿-, 1960). Poeta secundario de comezos do século XX. Iniciou ós vinteún anos os estudos eclesiásticos no Seminario de Mondoñedo, que tivo que deixar temporalmente pola precaria situación económica familiar, ordenándose sacerdote en 1914. Foi moi amigo dos poetas Noriega Varela* e Gonzalo López Abente*. Colaborou en periódicos e revistas galegas e de fóra de Galicia como *El Ideal Gallego*, *Las Riberas del Eo* e varias publicacións galegas de Bos Aires e A Habana. A miúdo empregaba seudónimos como O Bruxo dos Ermos ou Cástulo. Foi moi popular a sección que tiña no periódico do seminario mindoniense *Vallibria*, titulada “Cóxegas”. Co mesmo nome (*Cóxegas*, 1955) publicou unha selección das súas poesías en galego.

BIBLIOGRAFÍA

Vid. GEG

CABEZA DE LEÓN, SALVADOR

(Betanzos, 1864; Santiago, 1934). Poeta, escritor dramático na época do Rexionalismo e ensaísta, iniciador dos estudos de Dereito en galego como partícipe do grupo Nós e do Seminario de Estudios Gale-

gos. Afincado dende moi cativo en Santiago, estudiou Dereito na Universidade compostelana cunhas magníficas calificacións que lle valeron para recibir áinda sendo alumno, á proposta do claustro, a cruz de Isabel la Católica. Licenciuouse en 1884 e doutorouse en 1887. A continuación entrou como profesor auxiliar da facultade de Dereito e en 1903 gañou a cátedra de Dereito Internacional da devandita facultade. En 1919 pasou á de Dereito Canónico. Foi un destacado militante galeguista, primeiro rexionalista e logo integrado no grupo nacionalista das Irmandades, Nós, Seminario de Estudos Galegos, relacionándose mesmo promocións posteriores. Colaborou en periódicos galegos e de ámbito español (*El Libredón* de Santiago, *La Unión* e *El Correo* de Madrid, *La Ilustración artística* e *La España Regional* de Barcelona, etc.). Foi membro fundacional da Real Academia Galega e en 1928 presidente do Seminario de Estudos Galegos. Publicou numerosas obras, moitas delas das temáticas (educativa e legal) que eran a súa especialidade. A nós interéssanos principalmente as de creación en galego: *Primicias*, poemas en galego (catro) e castelán (1892); *Camiño da vila*, cadre dramático en prosa e verso ó que lle puxo música Antonio García Jiménez (inserto no *Almanaque Gallego para 1917* de Castro López e asinado en Santiago en 1915) e a *Memoria* en prosa, lida con motivo dos Xogos Florais de Tui de 1891. Nembargantes non podemos silenciar obras de investigación nas que por primeira vez se emprega o galego no campo do Dereito como son as tituladas “A insinanza do Dereito román na Universidá de Sant-Yago hastra o Plan de Estudos de 1772”, publicado en *Arquivos do Seminario de Estudos Galegos* (1927), *Notas de un preito antre os veciños de varias freiguesías na xurisdición de Noya e o Arcebispo de Sant-Yago sobre o aproveitamento de unha balea botada polo mar en 1577*, publicado en sepa-

rata polos *Arquivos do Seminario de Estudos Galegos* (1930) e *O conde de Monterrei e a Universidá de Santiago*, separata do BRAG (1931). Deixou ademais outras obras en castelán importantes para o mundo cultural galeguista como son *La Universidad de Santiago y D. Ramón de la Sagra* (1919), *Un episodio de la vida académica de D. Domingo Fontán*, separata do BRAG (1924) e, sobre todo, a *Historia de la Universidad de Santiago*, obra que foi postumamente organizada e publicada polo catedrático do instituto de Pontevedra Enrique Fernández Villamil, en tres volumes prologados por Paulino Pedret Casado e editados polo Instituto Padre Sarmiento de Estudios Galegos (1946-47).

BIBLIOGRAFÍA

Vid. CC, CF, CR, GEG
Fernández Villamil, E., “Biobibliografía de Cabeza de León”, *CEG* X, 1948.

CABO PASTOR, FRANCISCO

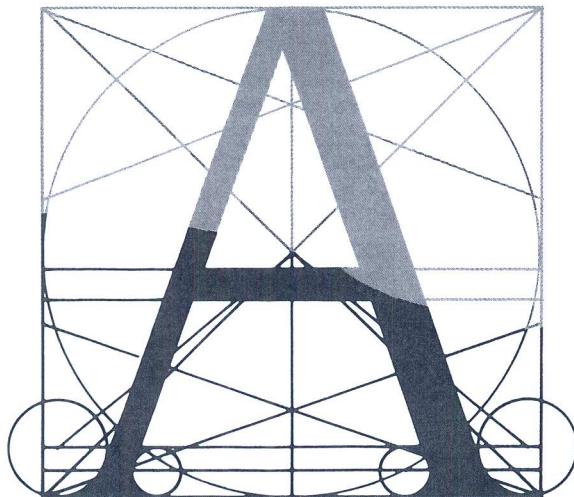
(Ferrol, 1872-1973). Poeta e prosista secundario de principios do século XX. Foi médico na súa cidade natal, chegando a vivir cento un anos. Publicou *Despertad, gallegos* (1908), folleto de reivindicación político-social; *Versos gallegos: cantigas e cousas da nosa Terra* (1919), onde se mostra como un poeta frouxo de tipo folclorizante; *La Universidad gallega (aportaciones para su autonomía)* (1924); *Semprenoiva*, anodina novela curta que ocupa o número 13 da colección Céltiga, publicada en Ferrol quizais en 1925.

BIBLIOGRAFÍA

Vid. CC, CF, GEG

CACHAFEIRO BUGALLO, AVELINO

(Soutelo de Montes, 1899-1972). Quen foi gaiteiro antes de poeta, publicou ó final da súa vida un libro de composicións ó xeito popular, praticamente sen valor poético,

DICCIONARIO
DA
LITERATURA GALEGA

I

Autores

